

E-PRTR podaci za Holandiju u 2008. godini

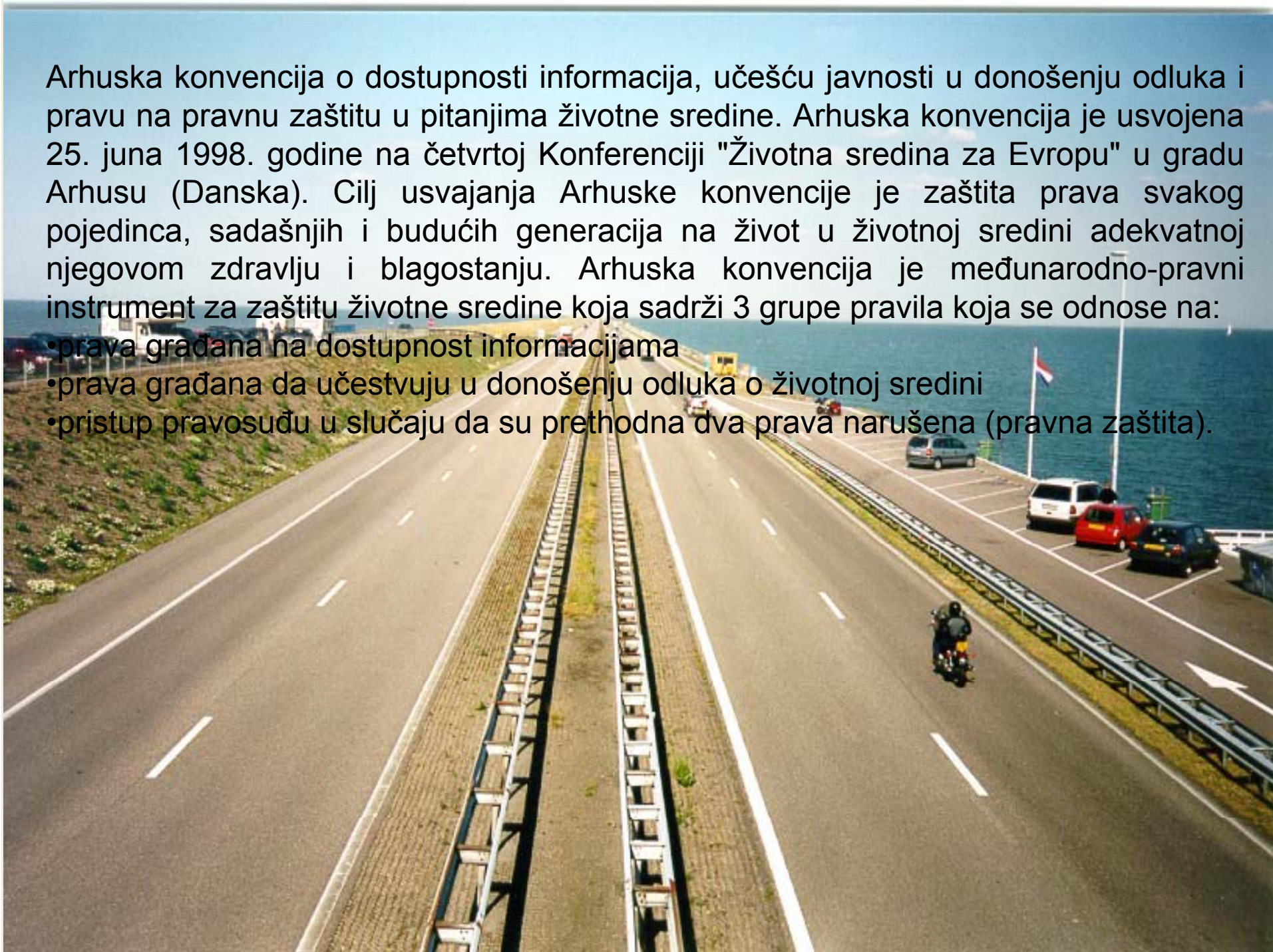
primer Arhuska konvencija o dostupnosti informacija

tatjanaratknic@yahoo.com
Sabahudinhadrovi@yahoo.com

Arhuska konvencija o dostupnosti informacija, učešću javnosti u donošenju odluka i pravu na pravnu zaštitu u pitanjima životne sredine. Arhuska konvencija je usvojena 25. juna 1998. godine na četvrtoj Konferenciji "Životna sredina za Evropu" u gradu Arhusu (Danska). Cilj usvajanja Arhuske konvencije je zaštita prava svakog pojedinca, sadašnjih i budućih generacija na život u životnoj sredini adekvatnoj njegovom zdravlju i blagostanju. Arhuska konvencija je međunarodno-pravni instrument za zaštitu životne sredine koja sadrži 3 grupe pravila koja se odnose na:

- prava građana na dostupnost informacijama
- prava građana da učestvuju u donošenju odluka o životnoj sredini
- pristup pravosuđu u slučaju da su prethodna dva prava narušena (pravna zaštita).

Protokol o registru emisije i prenosa zagađujućih materija (E-PRTR) usvoje je na vanrednom sastanku Arhuske Konvencije 21. Maja 2003, a stupio na snagu oktobra 2009. Cilj svih ovih instrumenata je da se razviju alati koji osiguravaju stvarno učešće građana u pitanjima životne sredine kroz unapređenje pristupa javnosti informacijama o životnoj sredini.

E-PRTR (*The European Pollutant Release and Transfer Register*) je evropski registar emisije i prenosa zagađujućih materija (polutanata), koji obuhvata 27 država članica EU, Island, Lihtenštajn, Norvešku, Švajcarsku i Srbiju. Registar sadrži podatke o kojima na godišnjem nivou izveštava oko 28.000 industrijskih postrojenja u kojima se obavlja 65 ekonomskih aktivnosti, koje su grupisane u 9 industrijskih sektora:

- 1) energija,
- 2) proizvodnja i prerada metala,
- 3) mineralna industrija,
- 4) hemijska industrija,
- 5) upravljanje otpadom i otpadnim vodama,
- 6) proizvodnja i prerada papira i drveta,
- 7) intenzivno stočarstvo i akvakultura,
- 8) biljni i životinjski proizvodi iz prehrambene i industrije pića i
- 9) ostale aktivnosti.

U 7 zagađujućih grupa obuhvaćene su 187 zagađujućih materija.

1. Hlorisane organske supstance
2. Gasovi staklene bašte
3. Teški metali
4. Neorganske supstance
5. Ostali gasovi
6. Ostale organske supstance
7. Pesticidi

U bazi podataka Registra za 2008. godinu nalaze se izveštaji iz 389 od ukupno 731 industrijskih postrojenja u Holandiji, što čini 53.2%.

EMISIJA POLUTANATA U VAZDUH I VODU

Tokom 2008. godine u Holandiji je konstatovana emisija zagađujućih materija u vazduh i vodu u svih 9 industrijskih sektora. Ispuštanje zagađujućih materija u zemljište nije konstatovano.

Pregled stanja zagađivanja životne sredine po sektorima prikazani su u tabelama 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9. Najveći zagađivači životne sredine bili su energetska industrija i mineralna industrija.

Legenda:

- 1 Energetski sektor
- 2 Sektor proizvodnje i prerade metala
- 3 Sektor mineralne industrije
- 4 Sektor hemijske industrije
- 5 Sektor upravljanja otpadom i otpadnim vodama
- 6 Sektor proizvodnje i prerade drveta
- 7 Sektor intenzivne stočarske proizvodnje i akvakulture
- 8 Sektora životinjskih i biljnih proizvoda iz hrane i pića
- 9 Sektor ostale aktivnosti

Slika 1. Raspored industrijskih aktivnosti - najvećih zagađivača u Holandiji, 2008. godini

VRSTE EMITOVANIH ZAGAĐUJUĆIH MATERIJA

U 2008. godini, industrijskim aktivnostima u Holandiji u životnu sredinu je emitovano ukupno 56 različitih zagađujućih materija. Registrovani su:

- Hlorisane organske supstance: trihlorometan, dioksini+furani, hloroalkani, 1,2-dihloroetan, dihlorometan, tetrahlorometan, vinil hlorid, halogena organska jedinjenja, heksabromobifenil, polihlorova bifenili, trihloroetilen;
- Gasovi staklene bašte: metan - CH_4 , ugljen dioksid - CO_2 , ugljen dioksid bez biomase, hidrofluorokarbon HFC, azotni oksid - N_2O , perfluorokarbon PFC, nitrogenoksidi – NO_x/NO_2 ;
- teški metali i njihova jedinjenja: arsen i jedinjenja – Ar, bakar i jedinjenja – Cu, živa i jedinjenja – Hg, niki i jedinjenja – Ni, cink – Zn, kadmijum i jedinjenja – Cd, hrom i jedinjenja – Cr, Olovo i jedinjenja – Pb,
- neorganske supstance: hloridi – ukupni Cl, cijanid – ukupni Cn, fluorid – ukupno F, praškaste materije, ukupni nitrogen, ukupni fosfor;
- ostali gasovi: ugljen monoksid – CO, fluorin i neorganska jedinjenja – HF, hidrofluorokarbon – HCFC_s, amonijak, nemetanska isparljiva organska jedinjenja, nitrogen oksidi, sumpor oksidi, hlorofluorokarbon;
- ostale organske supstance: antracen, benzene, etil benzene, fluoranten, naftalin, fenoli – ukupan C, toluen, ukupni organski ugljenik, ksilen, di-(2-etil heksil) Ftalat (DEHP),
- pesticide: diuron, isoproturon

Ugljen dioksid je najveći zagađivač vazduha. Na godišnjem nivou ukupna količina ispuštenog ugljen dioksida u Holandiji iznosi 153163100 tona. Industrijski sector je ispustio 112731000 tona ili 73.6% ukupno ispuštenog ugljen dioksida tokom 2008. Godine.

Najveći zagađivač voda u Holandiji tokom 2008. godine su hloridi (ukupni Cl). Ispušteno je 871390 tona, od čega je 595230 tona iz sektora hemijske industrije, odnosno 68.3% ukupne količine.

PRENOS POLUTANATA U OTPADNE VODE

Otpadnim vodama se prenosi ukupno 13 zagađujućih materija. Količinski dominiraju hloridi (100930 tona), ukupni nitrogen 8858 tona), ukupni fosfor (1324 tona), fluorid – kao ukupni fluorid (94.6 tona), cink (43.5 tona), halogena organska jedinjenja (21.4 tona) i td.

PRENOS OTPADA

Najveća količina bezopasnog otpada registrovana je u sektoru upravljanja otopadom i otpadnim vodama u ukupnoj količini od 8606056 tona. Od toga se prerađuje 78% dok se 21.55 odlaže. U ovom sektoru je konstatovana i najveća količina opasnog otpada, ukupno 1003657 tona. Prerađuje se 58.9%, a odlaže 41.1%.

ZAKLJUČAK

Tokom 2008. godine u Holandiji izveštaje za E-PRTR je podnelo ukupno 389 od 731 industrijskih postrojenja, što čini 53.2%. Nije konstatovano ispuštanje polutanata u zemljištu. Najveći zagađivači su energetski sector i sector mineralne industrije.

Ugljen dioksid je najveći zagađivač vazduha. Industrijski sector je ispustio 73.6% ukupno ispuštenog ugljen dioksida tokom 2008. godine. Najveći zagađivač voda u Holandiji tokom 2008. godine su hloridi (ukupni Cl). Iz sektora hemijske industrije ispušteno je 68.3% ukupne količine.

Otpadnim vodama se prenosi ukupno 13 zagađujućih materija. Količinski dominiraju hloridi, ukupni nitrogen, ukupni fosfor, fluorid, cink, halogena organska jedinjenja i td. Najveća količina bezopasnog otpada registrovana je u sektoru upravljanja otpadom i otpadnim vodama.

E-PRTR

The European Pollutant Release and Transfer Register

EKOLOŠKO-ŠUMARSKI CENTAR "SYLVA"

